

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w P. I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Mariusz Gotowski

Protokolant Małgorzata Idczak – Kostruba

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2021 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko J. N. (1)

o zapłatę

- 1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3615,23 zł (trzy tysiące sześćset piętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze),**
- 2. umarza postępowanie co do kwoty 1340 zł**
- 3. w pozostałym powództwo oddala ,**
- 4. zasądzoną w punkcie 1 kwotę rozkłada na 35 (trzydzieści pięć) rat po 100 zł oraz 1 (jedną ratę) po 115,23 zł (sto piętnaście złotych dwadzieścia trzy grosze) ustalając termin płatności każdej z rat na 20 dzień miesiąca przy czym pierwsza rata w wysokości 155,23 zł będzie płatna w miesiącu następującym po uprawomocnieniu się wyroku, a kolejne w wysokości 100 zł w kolejnych miesiącach,**
- 5. kosztami procesu w 76, 96 % obciąża pozwaną i z tego tytułu zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3546,55 zł.**

Sędzia Mariusz Gotowski

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., działając z profesjonalnym pełnomocnikiem (radcą prawnym) wystąpił z pozwem wniesionym na urzędowym formularzu przeciwko pozwanej J. N. (1), o zasądzenie kwoty 5.978 zł tytułem niespłaconej należności z zawartej umowy pożyczki z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa w pierwszej kolejności wskazała, że strony zawarły umowę pożyczki nr (...) z dnia 1 marca 2017 r. oraz umowę pożyczki nr (...) z dnia 6 lipca 2017 r. Na mocy umowy pożyczki nr (...) pozwana otrzymała kwotę pożyczki 3.180 zł. Całkowita kwota do zapłaty wraz z odsetkami umownymi w wysokości 5.356,69 zł w 60 tygodniowych ratach, których wysokość została określona w umowie, zgodnie z ustalonym harmonogramem spłaty pożyczki. Jak podniósł powód pozwana nie wywiązała się z warunków określonych w umowie pożyczki nr (...) z dnia 1 marca 2017 r., ponieważ nie dokonywała spłat rat zgodnie z przyjętym harmonogramem

spląty pożyczki. W związku jednak z faktem, że strona pozwana nie dokonała spląty pożyczki w terminie wynikającym z zawartej umowy w dniu 1 marca 2017 r., powód dokonał wypowiedzenia tej umowy. Wobec tego całość roszczenia wynikającego z powyższej umowy stała się wymagalna. Jak wyjaśnił powód, według stanu na dzień wniesienia pozwu, po uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez pozwaną wpłat oraz po potrąceniu nienależnych kosztów do uregulowania całości zobowiązania wynikającego z umowy nr (...) pozostaje łączna kwota w wysokości 1.242,69 zł z tytułu należności głównej. Jednocześnie strona powodowa zaznaczyła, że termin wymagalności ostatniej raty wynikającej z ww. umowy przypadał na dzień 1 maja 2018 r. W dalszej kolejności strona powodowa wskazała, że na mocy kolejnej umowy pożyczki, tj. nr (...) pozwana otrzymała kwotę pożyczki w wysokości 3.980. Całkowita kwota do zapłaty wraz z odsetkami umownymi wynosiła 6.704,28 zł w 60 tygodniowych ratach, których wysokość została określona w umowie, zgodnie z ustalonym harmonogramem spląty pożyczki. W związku z tym, że strona nie dokonała spląty pożyczki w terminie wynikającym z zawartej umowy w dniu 6 lipca 2017 r., strona powodowa dokonała wypowiedzenia umowy nr (...). Wobec czego całość roszczenia dochodzonego pozwem stała się wymagalna. Jak wyjaśnił powód, według stanu na dzień wniesienia pozwu, po uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez pozwaną wpłat oraz po potrąceniu nienależnych kosztów, do uregulowania całości zobowiązania wynikającego z umowy nr (...), pozostaje kwota łączna w wysokości 4.736,06 zł w skład której wchodzi: a) 4.629,14 zł z tytułu należności głównej, b) 106,92 zł z tytułu odsetek umownych naliczonych zgodnie z umową pożyczki za okres od dnia 6 lipca 2017 r. do dnia 9 maja 2018 r. Termin wymagalności ostatniej raty wynikającej z umowy pożyczki nr (...) przypadał na dzień 3 września 2018 r. Wobec niewywiązania się przez pozwaną z zawartej umowy pożyczki, została ona wypowiedziana pismem z dnia 22 maja 2018 r., w wyniku czego pozostała do spląty część zobowiązania wynikająca z umowy stała się w całości wymagalna z dniem upływu okresu wypowiedzenia. Łączne zobowiązanie do spląty z tytułu zawartych przez pozwaną umów pożyczek, stała się w całości wymagalna z dniem upływu okresu wypowiedzenia.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 9 grudnia 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt VII Nc 2637/19, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Poznań-Stare Miasto w P. (Wydział VII Cywilny), orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwana złożyła sprzeciw na urzędowym formularzu, zaskarżając powyższy nakaz zapłaty w całości i domagając się zasądzenia na jej rzecz od powoda kosztów sądowych według norm przepisanych. W treści uzasadnienia złożonego pisma procesowego pozwana podała, że znalazła się w ciężkiej sytuacji finansowej. Pozwana wyjaśniła, że wraz z mężem miała kredyt hipoteczny, którego raty z czasem wzrosły do 3000 zł i zaczęło im brakować na splątę kredytu. Wtedy też wraz z mężem w różnych instytucjach finansowych zaciągnęli pożyczki na splątę rat. W końcu wspólnie z mężem sprzedali mieszkanie, splacili kredyt hipoteczny w całości, po czym zmuszeni byli wynająć mieszkanie, co znacznie zwiększyło ich wydatki. Podkreśliła też, że obecnie mają z mężem zajęcia komornicze na emeryturach i w związku z tym ograniczone dochody do minimum. Pozwana splaca też kredyt zaciągnięty w (...), którego rata wynosi 1.088 zł.

W piśmie procesowym z dnia 11 lipca 2020 r., strona powodowa oświadczyła, że ogranicza powództwo przeciwko pozwanej J. N. (2) do kwoty 5.478,75 zł, jednocześnie cofając powództwo i zrzekając się roszczenia w zakresie kwoty 500 zł. Mając powyższe na względzie, strona powodowa wniosła o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 5.478,75 zł wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu przedmiotowego pisma procesowego powód wyjaśnił, że pozwana po dacie wniesienia pozwu dokonała na poczet spląty zadłużenia następujących wpłat: a) w dniu 24 czerwca 2020 r. - 100 zł, b) w dniu 11 maja 2020 r. - 100 zł, c) w dniu 24 marca 2020 r. - 100 zł, d) w dniu 25 lutego 2020 r. - 100 zł i w dniu 24 stycznia 2020 r. - 100 zł. Łącznie 500 zł, co stanowiło podstawę cofnięcia pozwu w tym zakresie.

W pismach procesowych z dnia 8 marca 2021 r. i z dnia 28 kwietnia 2021 r., strona powodowa oświadczyła, że z tytułu umowy nr (...), dokonała wpłat w łącznej wysokości 2.513,51 zł, z czego kwota 2.213,02 zł stanowi splacony kapitał: przy czym w skład tak zdefiniowanego kapitału wlicza się kwotę netto pożyczki, prowizję za udzielenie pożyczki, opłatę przygotowawczą oraz wynagrodzenie z tytułu świadczeń w ramach Elastycznego Planu Spląt, z kolei kwotę 300,49 zł stanowią odsetki umowne. Nadto wyjaśnił, że z tytułu umowy (...), pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 1.943 zł, z czego 1.673,84 zł stanowił splacony kapitał, przy czym w skład tak zdefiniowanego kapitału wlicza się kwotę netto

pożyczki, prowizję za udzielenie pożyczki, opłatę przygotowawczą oraz wynagrodzenie z tytułu świadczeń w ramach Elastycznego Planu Spłat, z kolei kwotę 269,16 zł stanowią odsetki umowne. Poza tym, strona powodowa oświadczyła, że pozwana po wniesieniu pozwu, dokonała na rzecz pozwanego następujących wpłat: a) w dniu 29 grudnia 2020 r. - 120 zł, b) w dniu 11 stycznia 2021 r. - 120 zł, c) w dniu 26 stycznia 2021 r. - 200 zł, d) w dniu 16 lutego 2021 r. - 200 zł, e) 25 lutego 2021 r. - 200 zł. W związku z tym powód oświadczył, że ogranicza powództwo przeciwko pozwanej J. N. (1) do kwoty 4.638,75 zł, jednocześnie cofając powództwo i zrzekając się roszczenia w zakresie kwoty 840 zł. W związku z powyższym wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 4.638 zł wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...), zawartej w dniu 1 marca 2017 r., w wariantcie "Pożyczka Tygodniowa w G.", pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (pożyczkodawcą) a J. N. (1) (pożyczkobiorcą), pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy na jej wniosek, pożyczki w łącznej wysokości 3180 zł. Strony postanowiły, że pożyczka zostaje udzielona na 60 tygodni, a jej spłata zostanie rozłożona na 60 rat płatnych tygodniowo, w terminach wskazanych w harmonogramie spłat, stanowiącym integralną część umowy.

Pożyczka została oprocentowana według stałej stopy procentowej w wysokości 10 % w skali roku (łącznie kwotę odsetek strony w dniu zawarcia umowy określili na kwotę 300,49 zł (Część E umowy).

W umowie postanowiono, że w związku z udzieleniem pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść następujące koszty: a) prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 1.285,34 zł; b) opłatę przygotowawczą w wysokości 40 zł, c) opłatę za elastyczny plan spłaty w wysokości 550,86 zł (Część B, C, D umowy). Całkowita kwota do zapłaty zgodnie z umową wynosiła 5.356,69 zł (Część H umowy) i w treści umowy została zdefiniowana jako suma Całkowitego Kosztu P. i Całkowitej Kwoty P..

Wysokość pojedynczej raty strony ustaliły na kwotę 89,28 zł, a wysokość ostatniej raty na kwotę 89,17 zł (Część J i K umowy).

W punkcie 9 umowy pożyczki zdefiniowano (...), jako pakiet świadczeń w ramach umowy, pozwalający na zarządzanie pożyczką i składa się z "Okresowej P. w Spłacie" i (...). Pożyczkodawca z tytułu świadczeń w ramach Elastycznego Planu Spłat pobiera wynagrodzenie w postaci: "Opłaty za Elastyczny Plan Spłat." Zgodnie z punktem 9a umowy pożyczki, "Okresowa P. w Spłacie" w przypadku "Pożyczki Tygodniowej w G." to świadczenie polegające na uprawnieniu pożyczkobiorcy do odroczenia terminu spłaty wynikających z pierwotnego harmonogramu określonego w umowie w wymiarze od 1 do 4 rat bez podania przyczyny. Odroczenie spłaty rat mogło być wykorzystane albo jednorazowo (4 następujące po sobie raty tygodniowe) albo jako odroczenie kilku nie następujących po sobie rat tygodniowych, jednak łączna liczba odroczonej rat nie mogła przekroczyć 4 rat w ciągu całego okresu obowiązywania umowy. Termin wymagalności odroczonej rat zostaje przesunięty w czasie, a odroczone raty będą płatne kolejno w okresach tygodniowych po terminie spłaty pożyczki, wynikającym z pierwotnego harmonogramu. Tym samym czas obowiązywania umowy, miał ulec automatycznemu przedłużeniu o liczbę tygodni równą liczbie rat, których płatność została odroczone, jako odroczone raty. Warunkiem skorzystania przez pożyczkobiorcę z "Okresowej P. w Spłacie", jest spełnienie łącznie następujących przesłanek: a) upłynęły co najmniej 4 tygodnie od zawarcia umowy; b) pożyczkobiorca spłacił co najmniej kwotę równą 4 pełnym ratom pożyczki, c) pożyczkobiorca złożył wniosek o Okresową P. w Spłacie telefonicznie na infolinii spółki pod numerem wskazanym w umowie, najpóźniej na jeden tydzień przed terminem płatności raty, której spłata ma być odroczone lub złożył wniosek na piśmie podczas wizyty obsługującego go doradcy, najpóźniej w dniu płatności raty, której płatność ma być odroczone ze wskazaniem liczby rat, których płatność ma być odroczone (1-4 raty) oraz numeru umowy, której dotyczy wniosek o okresową przerwę w spłacie.

Pożyczkodawca zastrzegł sobie prawo naliczania odsetek od przeterminowanego zadłużenia, tj. odsetki za opóźnienie od zaległej kwoty brutto pożyczki ("Odsetki za opóźnienie") w wysokości ostatniej aktualnej Rocznej stopy oprocentowania pożyczki (część E umowy), powiększonej o cztery punkty procentowe (Roczna stopa oprocentowania

+ 4%), jednak nie wyższych niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. (punkt 11 umowy).

Gdy pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą kwoty, w przypadku P. Tygodniowej w G., równej co najmniej dwóm pełnym ratom, pożyczkodawca ma prawo wezwać pożyczkobiorcę do zapłacenia zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a w przypadku braku zapłaty może wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wezwania do zapłaty. Wezwanie do zapłaty może zostać dokonane za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej, sms-a, lub listem poleconym wysłanym na adres podany w umowie lub inny adres wskazany przez klienta. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy, pożyczkodawca ma prawo dochodzić od pożyczkobiorcy zwrotu całości niespłaconej kwoty Całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta oraz naliczyć Odsetki za opóźnienie od zaległej Kwoty brutto pożyczki (punkt 23 umowy).

Bezsporne, nadto

Dowód: - umowa pożyczki nr (...), z dnia 1 marca 2017 r. - k. 13-15v

- wniosek o pożyczkę - k. 16-17

Na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...), zawartej w dniu 6 lipca 2017 r., w wariancie "Pożyczka Tygodniowa w G.", pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (pożyczkodawcą) a J. N. (1) (pożyczkobiorcą), pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy na jej wniosek, pożyczki w łącznej wysokości 3.980 zł. Strony postanowiły, że pożyczka zostaje udzielona na 60 tygodni, a jej spłata zostanie rozłożona na 60 rat płatnych tygodniowo, w terminach wskazanych w harmonogramie spłat, stanowiącym integralną część umowy.

Pożyczka została oprocentowana według stałej stopy procentowej w wysokości 10 % w skali roku (łącznie kwotę odsetek strony w dniu zawarcia umowy określiły na kwotę 376,08 zł (Część E umowy).

W umowie postanowiono, że w związku z udzieleniem pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany jest ponieść następujące koszty: a) prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 1.615,74 zł; b) opłatę przygotowawczą w wysokości 40 zł, c) opłatę za elastyczny plan spłaty w wysokości 692,46 zł (Część B, C, D umowy). Całkowita kwota do zapłaty zgodnie z umową wynosiła 6.704,28 zł (Część H umowy) i w treści umowy została zdefiniowana jako suma Całkowitego Kosztu P. i Całkowitej Kwoty P..

Wysokość pojedynczej raty strony ustaliły na kwotę 111,74 zł, a wysokość ostatniej raty na kwotę 111,62 zł (Część J i K umowy).

W punkcie 9 umowy pożyczki zdefiniowano (...), jako pakiet świadczeń w ramach umowy, pozwalający na zarządzanie pożyczką i składa się z "Okresowej P. w Spłacie" i (...). Pożyczkodawca z tytułu świadczeń w ramach Elastycznego Planu Spłat pobiera wynagrodzenie w postaci: "Opłaty za Elastyczny Plan Spłat." Zgodnie z punktem 9a umowy pożyczki, "Okresowa P. w Spłacie" w przypadku "Pożyczki Tygodniowej w G." to świadczenie polegające na uprawnieniu pożyczkobiorcy do odroczenia terminu spłaty wynikających z pierwotnego harmonogramu określonego w umowie w wymiarze od 1 do 4 rat bez podania przyczyny. Odroczenie spłaty rat mogło być wykorzystane albo jednorazowo (4 następujące po sobie raty tygodniowe) albo jako odroczenie kilku nie następujących po sobie rat tygodniowych, jednak łączna liczba odroczonej rat nie mogła przekroczyć 4 rat w ciągu całego okresu obowiązywania umowy. Termin wymagalności odroczonej rat zostaje przesunięty w czasie, a odroczone raty będą płatne kolejno w okresach tygodniowych po terminie spłaty pożyczki, wynikającym z pierwotnego harmonogramu. Tym samym czas obowiązywania umowy, miał ulec automatycznemu przedłużeniu o liczbę tygodni równą liczbie rat, których płatność została odroczone, jako odroczone raty. Warunkiem skorzystania przez pożyczkobiorcę z "Okresowej P. w Spłacie", jest spełnienie łącznie następujących przesłanek: a) upłynęły co najmniej 4 tygodnie od zawarcia umowy; b) pożyczkobiorca spłacił co najmniej kwotę równą 4 pełnym ratom pożyczki, c) pożyczkobiorca złożył wniosek o Okresową P. w Spłacie telefonicznie na infolinii spółki pod numerem wskazanym w umowie, najpóźniej na jeden tydzień przed terminem płatności raty, której spłata ma być odroczone lub złożył wniosek na piśmie podczas wizyty

obsługującego go doradcy, najpóźniej w dniu płatności raty, której płatność ma być odroczone ze wskazaniem liczby rat, których płatność ma być odroczone (1-4 raty) oraz numeru umowy, której dotyczy wnioski o okresową przerwę w spłacie.

Pożyczkodawca zastrzegł sobie prawo naliczania odsetek od przeterminowanego zadłużenia, tj. odsetki za opóźnienie od zaległej kwoty brutto pożyczki ("Odsetki za opóźnienie") w wysokości ostatniej aktualnej Rocznej stopy oprocentowania pożyczki (część E umowy), powiększonej o cztery punkty procentowe (Roczna stopa oprocentowania + 4%), jednak nie wyższych niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. (punkt 11 umowy).

Gdy pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą kwoty, w przypadku P. Tygodniowej w G., równej co najmniej dwóm pełnym ratom, pożyczkodawca ma prawo wezwać pożyczkobiorcę do zapłacenia zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a w przypadku braku zapłaty może wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wezwania do zapłaty. Wezwanie do zapłaty może zostać dokonane za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej, sms-a, lub listem poleconym wysłanym na adres podany w umowie lub inny adres wskazany przez klienta. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy, pożyczkodawca ma prawo dochodzić od pożyczkobiorcy zwrotu całości niespłaconej kwoty Całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta oraz naliczyć Odsetki za opóźnienie od zaległej Kwoty brutto pożyczki (punkt 23 umowy).

Bezsporne, nadto

Dowód: - umowa pożyczki nr (...), z dnia 6 lipca 2017 r. - k. 18-20v

- wnioski o pożyczkę - k. 21-22

Pozwana nie spłacała rat pożyczki zgodnie z ustalonym z powódką harmonogramem spłaty, co w konsekwencji doprowadziło do powstania zadłużenia. Na poczet spłaty pożyczki pozwana dokonała następujących wpłat: a) w dniu 27 sierpnia 2018 r. - 1000 zł, b) w dniu 15 marca 2019 r. - 100 zł, c) 29 kwietnia 2019 r. - 100 zł, d) w dniu 3 lipca 2019 r. - 100 zł.

Bezsporne, a nadto

Dowód: - historia spłat - k. 7-10

- historia spłat z Departamentu Windykacji - k. 11

Pismem z dnia 22 maja 2018 r., powód wypowiedział pozwanej obie umowy pożyczek, wskazując że termin wypowiedzenia upływa w dniu 28 czerwca 2018 r., nie później jednak niż po upływie 30 dni od doręczenia wypowiedzenia. W treści przedmiotowego pisma powód wskazał, że z chwilą upływu terminu wypowiedzenia, zobowiązania z tytułu zawartych przez pozwaną umów pożyczek staną się natychmiast wymagalne. Jednocześnie wezwano pozwaną do spłaty zadłużenia w kwocie 7.278,75 zł, na rachunek bankowy wskazany w treści pisma.

Dowód: - wypowiedzenie umów pożyczek z dnia 22 maja 2018 r. - k. 12

Pismem z dnia 1 marca 2019 r., powód wezwał ostatecznie pozwaną do zapłaty kwoty 6.278,75 zł z tytułu zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki nr (...), w terminie do dnia 15 marca 2019 r., na rachunek bankowy wskazany w treści pisma, pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego.

Dowód: - przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 1 marca 2019 r. - k. 23

Pozwana J. N. (1) wraz z mężem wpadła w spiralę kredytową i przestała spłacać zaciągnięte zobowiązania. Pozwana ma 75 lat a jej mąż 78 lat. Oboje z mężem utrzymują się z emerytur. Wysokość emerytury pozwanej wynosi 1500 zł netto, zaś jej męża 2500 zł. Obie emerytury są obciążone zajęciem komorniczym. Obecnie pozwana z uwagi na stan zdrowia nie wykonuje już dodatkowej pracy zarobkowej. Pozwana wspólnie z mężem wynajmuje kawalerkę, za którą płacą

miesięcznie 1.300 zł. Rachunki za prąd gaz wynoszą około 200 zł miesięcznie. Oboje z mężem na leki wydają około 200 zł miesięcznie. Mąż pozwanej jest osobą schorowaną. Ma problemy z poruszaniem. Leczy się u pulmonologa, ortopedy i sporadycznie u kardiologa. Pozwana leczy się u kardiologa.

Dowód: - zeznania pozwanej J. N. (1) oświadczenie pozwanej na rozprawie w dniu 24 marca 2021- k. 85 k. 95

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz zeznań pozwanej J. N. (1). Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za wiarygodne wszystkie dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, z uwagi na to, że prawdziwość i autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł powodów, aby kwestionować treści płynące z tych dokumentów.

Zeznania pozwanej J. N. (1) były spójne i logiczne. Pozwana w sposób wiarygodny przedstawiła swoją sytuację majątkową i zdrowotną. Z treści jej zeznań wynika, że zarówno ona jak i jej małżonek znajdują się w szczególnie trudnym położeniu. Oboje są osobami schorowanymi, utrzymują się z niewielkich emerytur, które dodatkowo obciążone są zajęciami komorniczymi. Z treści oświadczenia pozwanej wynika również, że ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie wykonywać już dodatkowej pracy zarobkowej.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód po rozliczeniu wpłat dokonanych przez pozwaną w toku procesu, ostatecznie domagał się zasądzenia kwoty 4.638,75 zł wraz z kosztami postępowania. Swoje roszczenie powód wywodził z dwóch umów: pożyczki gotówkowej nr (...), zawartej w dniu 1 marca 2017 r. oraz pożyczki gotówkowej nr (...), zawartej w dniu 6 lipca 2017 r. W przypadku obu umów pozwana nie spłacała zaciągniętych zobowiązań zgodnie z ustalonymi wcześniej harmonogramami spłaty.

Sąd jednak powziął wątpliwości co do kwoty dochodzonej niniejszym pozwem. Sąd co prawda uznał za fakt dostatecznie udowodniony udzielenie pożyczek przez powoda pozwanej (zresztą fakt ten był bezsporny pomiędzy stronami sporu), jednak zastrzeżenia Sądu budziły kwoty pożyczek dochodzone wraz z innymi kosztami i opłatami. Wskazać należy, że z całą pewnością nie wszystkie kwoty żądane przez powoda, są należne zgodnie z obowiązującym prawem. Umowa pożyczki zawarta między stronami zawiera bowiem klauzule abuzywne, co stanowiło również obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i karze umownej. Wobec powyższego, w szczególności wobec abuzywnego charakteru niektórych postanowień umownych, przedmiotem badania w niniejszej sprawie była treść stosunku prawnego, który był źródłem roszczenia.

Zawarta pomiędzy stronami umowa pożyczki, według obowiązującego w dacie zawarcia tej umowy stanu prawnego, jest umową o kredyt konsumencki określoną w art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2018, poz. 993 ze zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi (art. 3 ust. 1 ustawy). Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności: 1) umowę pożyczki; 2) umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego; 3) umowę o odroczeniu konsumentowi terminu spełnienia świadczenia pieniężnego, jeżeli konsument jest zobowiązany do poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych z odroczeniem spełnienia świadczenia; 4) umowę o kredyt, w której kredytodawca zaciąga zobowiązanie wobec osoby trzeciej, a konsument zobowiązuje się do zwrotu kredytodawcy spełnionego świadczenia; 5) umowę o kredyt odnawialny (art. 3 ust. 2 ustawy). Z powyższego wynika zatem, że umową o kredyt konsumencki, może być również umowa pożyczki w rozumieniu art. 720 § 1 k.c. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

Umowy, będące źródłem zgłoszonych w pozwie roszczeń, zawarte zostały w ramach standardowo stosowanych formularzy umowy, które pozwana zaakceptowała i nie miała wpływu oraz możliwości negocjowania szczegółowych

warunków tych umów. O ile postanowienia zawartej umowy pożyczki nie naruszają przepisów o kredycie konsumenckim, zarówno co do treści samej umowy, jak i sposobu jej wypowiedzenia, to niektóre postanowienia umowy - zdaniem Sądu Rejonowego - w świetle art. 385¹ § 1-4 k.c., który stanowi o niedozwolonych klauzulach umownych, nie mogą być zaakceptowane. Zgodnie z treścią powołanego przepisu postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Za nieuzgodnione indywidualnie uważa się te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

W kontekście powyższego przepisu wskazać należy, że strona powodowa nie wykazała, że postanowienia umów pożyczki łączących strony niniejszego postępowania zostały uzgodnione indywidualnie. Sąd nie miał wątpliwości, że pozwana nie miała jakiegokolwiek wpływu na treść tych umów. Dowodzi tego treść formularza umowy, którym powszechnie posługuje się pożyczkodawca w kontaktach z klientami (pożyczkobiorcami). Podkreślić należy, że zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać m.in. działania wykorzystujące niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 stycznia 2011 r., sygn. akt VI ACa 771/10, Lex nr 824347). Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w których w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie „rażąco” należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 września 2011 r., VI ACa 291/11, Lex nr 1130440). Rażąco naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 14 grudnia 2010 r., VI ACa 487/10, Lex nr 1120268). Nie można zapominać, że przepisy o niedozwolonych postanowieniach umownych zostały wprowadzone z kodeksu cywilnego w ramach implementacji dyrektywy 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Kompetencja sądu do zbadania z urzędu tego, czy klauzula w umowie jest postanowieniem nieuczciwym, stanowi w tej sytuacji zarówno środek do realizacji celu określonego w art. 6 dyrektywy 93/13/EWG, to znaczy uniemożliwienia związania konsumenta nieuczciwym postanowieniem, jak i do przyczynienia się do osiągnięcia celu art. 7 wskazanej dyrektywy, ponieważ przeprowadzenie przez sąd z urzędu takiej oceny może działać jako czynnik przyczyniający się do zapobiegania nieuczciwym warunkom w umowach zawieranych pomiędzy konsumentami a sprzedawcami lub dostawcami (tak m.in. wyrok TS z 21 listopada 2002 r., C-473/00; wyrok TS z dnia 27 czerwca 2000 r., C-240/98).

W pierwszej kolejności, odnieść należy się do możliwości obciążenia pozwanej opłatą przygotowawczą. W opinii Sądu roszczenie powódki w tym zakresie zasługiwało na uwzględnienie. Faktem jest, że w umowie nie zostało sprecyzowane w jaki sposób została ona naliczona oraz dlaczego została ona zaliczona w koszty udzielonych pożyczek. Niemniej jednak zdaniem Sądu, postanowienia przedmiotowych umów dotyczące opłaty przygotowawczej nie można uznać za niedozwolone, bowiem nie naruszają w sposób rażący interesów pozwanej. Tym bardziej, że powszechną praktyką jest, że działające na rynku banki pobierają opłaty przygotowawcze w wysokości około 5% kwoty pożyczanego kapitału, jednak faktem jest również, że instytucje kredytowe udzielające niewielkich kredytów na krótki okres czasu, opłaty te ustalają na znacznie większy procent, czego klienci mają pełną świadomość i co jest przez nich w pełni akceptowane. Nierzadko pozostające w obrocie umowy pożyczki skonstruowane są w taki sposób, że można byłby je uznać za naruszające interesy konsumenta, głównie ze względu na rażąco wygórowaną opłatę przygotowawczą w stosunku do rzeczywiście pożyczonej kwoty pożyczki. Zauważyć należy, że opłaty przygotowawcze pobierane są niemal przez wszystkie instytucje udzielające kredyty lub pożyczki, przy czym w niniejszej sprawie zarówno w przypadku pierwszej

jak drugiej umowy, wysokość ta (40 zł) jest stosunkowo niewielka w porównaniu z całkowitą kwotą udzielonych pożyczek (3.180 zł i 3.980 zł). A zatem wysokość tej opłaty nie jest zbyt wygórowana i nie obciąża w sposób rażący interesów pozwanej.

W ocenie Sądu Rejonowego, naliczenie znacznie zawyżonego wynagrodzenia prowizyjnego w kwocie 1.285,34 zł (przy kwocie pożyczki 3.180 zł w przypadku umowy pożyczki gotówkowej nr (...)) – ponad 40% uzyskanej kwoty pożyczki) oraz w kwocie 1.615,74 zł (przy kwocie pożyczki 3.980 zł w przypadku umowy pożyczki gotówkowej nr (...)) – ponad 40% uzyskanej kwoty pożyczki), nie było uzasadnione. Wymaga podkreślenia, iż pożyczkodawcy należą się od pożyczkobiorcy jedynie te opłaty, które były uzasadnione obowiązkami wynikającymi z łączącej strony umowy, a więc rekompensujące koszty związane z zawarciem umowy, czy nienależytą jej realizacją przez pożyczkobiorcę. Za niedozwolone uznać należy postanowienia umowne, które zmierzają do zachwiania równorzędności stron stosunku prawnego, nakładając na pożyczkobiorcę nieuzasadnione i krzywdzące obciążenia, bez adekwatnej odpłaty po stronie pożyczkodawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2006 r., I CSK 173/06). W ocenie Sądu porównanie kosztów prowizji z kwotą udzielonych pożyczek, czasu na jaki zostały one udzielone, jak i rzeczywiście poniesionymi przez powoda kosztami (które nie zostały wskazane ani w treści umów pożyczki, ani wykazane w niniejszym postępowaniu) prowadzi do wniosku, iż w przedmiotowym stanie faktycznym zachodzi nieusprawiedliwiona dysproporcja na niekorzyść pozwanej, pozwalająca uznać prowizję w kwocie 1.285,34 zł i 1.615,74 zł za wygórowane i tym samym zawierające w sobie nadmierny element obciążenia pożyczkobiorcy, prowadzący do zachwiania równowagi stron stosunku zobowiązaniowego. W zakresie dotyczącym określenia wysokości prowizji za udzielenie kredytu mającej obciążać pozwanego stwierdzić należy, że zgodnie z treścią art. 69 ust. 2 pkt 9 Prawa bankowego, umowa kredytu powinna określać wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje – co oznacza, że prowizja za udzielenie kredytu nie jest obligatoryjnym (koniecznym) elementem umowy kredytu. Prowizja jest elementem dodatkowym (fakultatywnym) stosunku prawnego wynikającego z udzielenia kredytu, przy czym w praktyce obrotu bankowego prowizja od udzielenia kredytu jest traktowana jako swoistego rodzaju wynagrodzenie za czynności banku związane z zawarciem umowy i poprzedzające jej podpisanie (np. ocena zdolności kredytowej, przygotowanie i analiza dokumentów) – tzw. prowizja „przygotowawcza”. Zaznaczyć należy, że przy uwzględnieniu ekonomicznej istoty i koniecznej treści stosunku prawnego powstającego na podstawie umowy kredytu prowizja bankowa z pewnością nie stanowi głównego świadczenia pieniężnego obciążającego kredytobiorcę (tym jest bowiem – stosownie do treści art. 69 ust. 1 Prawa bankowego – zwrot kapitału kredytu wraz z odsetkami kapitałowymi określonymi w umowie), w szczególności także z uwagi na swoją fakultatywność. W szczególności prowizja – o ile niczego innego nie zastrzeżono wyraźnie w umowie stron – nie stanowi wynagrodzenia banku za korzystanie z kapitału kredytu, gdyż wynagrodzeniem takim są ze swojej istoty odsetki kapitałowe (odsetki za korzystanie z kapitału). Oznacza to, że prowizja bankowa nie jest głównym świadczeniem umownym, o jakim mowa w art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c., a zatem jej wysokość ustalona w umowie z konsumentem może i powinna być przedmiotem badania przez sąd z urzędu w oparciu o treść art. 385¹ k.c. (dodać należy, że nawet w razie przyjęcia poglądu przeciwnego, tj. w razie uznania prowizji za jedno z głównych świadczeń umownych w ramach umowy kredytu, jej wysokość ustalona w umowie z konsumentem może oraz powinna podlegać badaniu przez sąd przez pryzmat zasad współżycia społecznego, a to z uwagi na treść art. 58 § 2 k.c.).

Mając powyższe na względzie, stwierdzić należy, że ustalenie w umowie aż tak wysokiego wynagrodzenia prowizyjnego pozostawało zdaniem Sądu w sprzeczności z uczciwością i rzetelnością kupiecką, tym bardziej że pożyczkodawca zastrzegł sobie w umowie wynagrodzenie za wykonanie czynności przygotowawczych w wysokości 40 zł. Wobec czego uznał, iż uzasadnionym będzie obniżenie wynagrodzenia prowizyjnego w przypadku umowy nr (...) do kwoty 450 zł, a w przypadku umowy nr (...) do kwoty 597 tj. 15% całkowitej kwoty pożyczki.

Przechodząc dalej, zdaniem Sądu opłata za tzw. (...) w przypadku umowy nr (...), w wysokości 550,86 zł oraz w przypadku umowy nr (...) w wysokości 692,46 zł stanowiły w rzeczywistości dodatkowe wynagrodzenie pożyczkodawcy, rażąco naruszającą interesy konsumenta i pozostaje w sprzeczności z dobrymi obyczajami. Zaznaczyć przy tym należy, że strona powodowa żaden sposób nie wykazała, aby postanowienia te zostały indywidualnie uzgodnione. Innymi słowy by pozwana miała na nie rzeczywisty wpływ albo były one wynikiem konsensusu, bądź

rzetelnych i wyrównanych negocjacji. Są to postanowienia przyjęte z wzorca jakim posługuje się pożyczkodawca w prowadzonej przez siebie działalności, narzucając je konsumentowi i nie dając mu możliwości negocjacji w tym zakresie. Z żadnego dowodu nie wynika, by na treść wskazanych postanowień pozwana miała rzeczywisty wpływ. Powyższe postanowienia stanowią więc niedozwolone klauzule umowne. Tym samym dochodzenie powyższej kwoty w drodze procesu nie mogło zostać uznane za skuteczne, bowiem postanowienia te jako niedozwolone postanowienia umowne nie wiązały pozwanej, i jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (zasadą ekwiwalentności świadczeń stron, rzetelności kupieckiej, osiągnięcia adekwatnego, normalnego zysku z prawidłowo prowadzonej działalności gospodarczej) oraz mające na celu obejście przepisów prawa (art. 359 § 2 1 k.c.) były nieważne na podstawie art. 58 § 1 i 2 k.c. W odniesieniu do opłaty za tzw. (...), należy dodatkowo wskazać, że źródłem wynagrodzenia pożyczkodawcy w przypadku odroczenia terminu płatności raty (gdyż tak należy rozumieć sformułowanie "Okresowa P. w Spłacie" skoro w późniejszym czasie pożyczkobiorca musi i tak spłacić raty) winny być odsetki umowne, które nie mogą przekraczać odsetek maksymalnych – art. 359 § 2¹ k.c. Ryczałtowe określenie ich wysokości, bez wskazania okresu obracania kapitałem przez pożyczkobiorcę, uniemożliwia ocenę zgodności tego postanowienia umownego z normą 359 § 2¹ k.c. Jednocześnie zaś umowa nie przewidywała możliwości zwrotu opłaty za pakiet, zaś po stronie pożyczkodawcy dawała uprawnienia w zakresie kształtowania zarówno okresu odroczenia, jak i ilości odroczonej rat. Ponadto brak możliwości zwrotu opłaty za pakiet, nawet w przypadku nie skorzystania z uprawnień powodowało, że przedsiębiorca uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 550,86 zł i 692,46 zł, czyli ponad 17% udzielonych pożyczek za nic. Nadto z materiału dowodowego nie wynika, aby pozwana skorzystała z (...) w trakcie obowiązywania obu umów. A zatem również w tym zakresie żądanie powoda, jako sprzeczne z ww. zasadami współzycia społecznego również nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu żądanie zasądzenia według stałej stopy procentowej w wysokości 10 % w skali roku - łączną kwotę odsetek strony w dniu zawarcia umowy nr (...) określiły na kwotę 300,49 zł (Część E umowy), a w przypadku umowy nr (...), na kwotę 376,08 zł (Część E umowy). Zapis ten nie był abuzywny. Przepisy kodeksu cywilnego o umowie pożyczki nie przewidują roszczenia o odsetki kapitałowe. Do powstania takiego roszczenia konieczne jest stosowne i jasno określone postanowienie umowne (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 czerwca 2016 r., sygn. akt I ACa 1815/15). Z materiału dowodowego wynika, że powód opierał swoje roszczenie na postanowieniach umownych zawartych w Część E obu umów, przy czym wysokość tych odsetek była wyraźnie określona w dniu zawarcia tych umów zarówno procentowo jak i kwotowo, a wysokość tych odsetek nie przekraczała odsetek maksymalnych, w rozumieniu art. 359 § 2¹ k.c. Zatem zdaniem Sądu roszczenie w tym zakresie w odniesieniu do obu umów będących przedmiotem sporu zasługiwało co do zasady na uwzględnienie. Jednakże z uwagi na akt, iż w toku postępowania pozwana spłaciła część zadłużenia wynikającego z umowy nr (...), odsetki kapitałowe za czas obowiązywania tej umowy wyniosły 212 zł. Z kolei w związku z faktem, że w toku postępowania pozwana spłaciła część zadłużenia wynikającego z umowy nr (...), to odsetki kapitałowe za czas obowiązywania tej umowy wyniosły 265,33 zł.

I tak w przypadku umowy pożyczki nr (...) zasadne były kwoty:

- a) 3180 zł tytułem pozostałego do spłaty kapitału pożyczki;
- b) 40 zł tytułem opłaty przygotowawczej;
- c) 450 zł tytułem prowizji;
- d) 212 zł tytułem odsetek umownych;

Łącznie: 3.882 zł. Z uwagi jednak na fakt, że w toku postępowania pozwana spłaciła zadłużenie do kwoty 2.213 zł, do zapłaty pozostało 1.668 zł

Z kolei w przypadku umowy pożyczki nr (...) zasądzeniu podlegały następujące kwoty:

- a) 3980 zł tytułem pozostałego do spłaty kapitału pożyczki;

b) 40 zł tytułem opłaty przygotowawczej;

c) 597 zł tytułem prowizji;

d) 265,33 zł tytułem odsetek umownych;

Łącznie: 3.882 zł. Z uwagi jednak na fakt, że w toku postępowania pozwana spłaciła zadłużenie do kwoty 1.943 zł, do zapłaty pozostało 2939,43 zł

W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.615,23 zł, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd na podstawie art. 355 k.p.c. umorzył postępowanie do kwoty 1340 zł, bowiem z uwagi na uregulowane przez pozwaną zadłużenia co do tej kwoty przez pozwaną w toku postępowania, powód cofnął pozew w tym zakresie, a Sąd uznał, że cofnięcie pozwu nie było niedopuszczalne w świetle art. 203 § 4 k.p.c.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone, o czym Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku.

Według art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenia, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis art. 320 k.p.c. obok charakteru proceduralnego ma także – mimo zamieszczenia go w kodeksie postępowania cywilnego – cechy normy materialno-prawnej. Uprawnia on bowiem sąd do modyfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, dając sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawno-materialnej. Sąd rozkładając na raty należne wierzycielowi świadczenie dokonuje modyfikacji dotychczasowego stosunku cywilno-prawnego łączącego strony. Uprawnienia do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne bądź subiektywne, w tym spowodowane działaniem samego dłużnika. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015r. II CSK 409/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014 r. V CSK 302/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015r. II CSK 383/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 marca 2014r. I ACa 1239/13). Ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi art. 320 k.p.c. wymaga jednak uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Decydując o rozłożeniu zasądzanego w wyroku świadczenia na raty należy odpowiednio wyważyć interesy obu stron. Rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 r., I ACa 242/12 i wyrok Sąd Apelacyjny w Warszawie z dnia 14 maja 2014 r., I ACa 1681/13). Rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (tak uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z dnia 22 września 1970 roku, III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61). W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, zasądzone roszczenie na mocy art. 320 k.p.c. należało rozłożyć na raty, z uwagi na trudną sytuację materialną i osobistą pozwanej. Nie zastosowanie w tym wypadku przepisu art. 320 k.p.c. mogłoby narazić pozwaną i jej małżonka na niepowetowaną szkodę. Zauważyć należy, że brak spłaty zobowiązania wynikającego z przedmiotowych umów pożyczek związany był z trudną sytuacją materialną w rodzinie pozwanej popadnięci spiralę zadłużenia wynikającą z zaciągnięcia pożyczek w różnych instytucjach finansowych. Zauważyć jednak należy że pozwana i jej małżonek są osobami w podeszłym wieku utrzymują się z niskich emerytur, które są zajęte częściowo przez komornika. Nadto są to osoby schorowane. Zauważyć należy, że pozwana wykazała wolę uregulowania swojego zobowiązania – w toku sprawy oświadczyła, iż będzie w stanie spłacić ratalnie zobowiązanie przyjmując wysokość jednej raty na kwotę 200 zł.

Zdaniem Sądu pozwana aktualnie będzie mogła regulować należności wobec powoda jedynie w razie rozłożenie jej na 35 rat, przy czym wysokość tych rat nie przekroczy kwoty 100 zł, gdyż aktualna sytuacja rodzinna i finansowa pozwanej nie pozwala jej na zapłatę wyższej należności. Wobec powyższego uznając, że zaistniały przesłanki określone w art. 320 k.p.c., Sąd rozłożył zasądzone świadczenie na 35 rat miesięcznych przy czym pierwsza rata w kwocie 115,23 zł płatna będzie w miesiącu następującym po uprawomocnieniu się wyroku, – a 34 kolejne w wysokości 100 zł płatne do dnia 20 każdego miesiąca. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w punkcie 4 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie 100 k.p.c., Powód wygrał proces w 76,96% ogólnej kwoty żądania. Z uwagi na powyższe Sąd w punkcie 5 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.546,55 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Mariusz Gotowski